

ÖRYGGISBLAÐ

skv. reglugerð (EB) nr. 1272/2008

Útgáfa: 2.1

Dagsetning: 7. desember 2018

1. AUÐKENNING EFNISINS/BLÖNDUNNAR OG FÉLAGSINS/FYRIRTÆKISINS

- 1.1. Vörukenni** **Fosfórsýra 85%**
- 1.2. Tilgreind notkun** Efni á rannsóknarstofum. Efnasmíði.
- 1.3. Söluaðili** Olíuverzlun Íslands hf.
Katrínartúni 2
105 Reykjavík
- Sími:** 515 1000
Netfang: olis@olis.is
Veffang: www.olis.is
- 1.4. Neyðarsímanúmer**
Neyðarlínan: 112
Eitrunarmiðstöð LSH: 543 2222

2. HÆTTUGREINING

2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar skv. reglugerð 1272/2008 (CLP)

CLP-flokkun Húðæt. 1B; H314
Málmæt. 1; H290

2.2. Merkingaratriði

- Viðvörðunarorð** Hætta
Hættusetningar H290 – Getur verið ætandi fyrir málma.
H314 – Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.
- Varnaðarsetningar** P102 – Geymist þar sem börn ná ekki til.
P223 – Má ekki komast í snertingu við vatn.
P273 – Forðist losun út í umhverfið.
P280 – Notið hlífðarhanska/hlífðarfatnað/augnhlífur/andlitshlífur.
P303+P361+P353 – BERIST EFNID Á HÚÐ (eða í hár): Farið strax úr fötum sem óhreinast af efninu. Skolið húðina með vatni/Farið í sturtu.
P304+P340+P310 – EFTIR INNÖNDUN: Flytjið viðkomandi í ferskt loft og hafið hann í stellingu sem léttir öndun. Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.
P305+P351+P338 – BERIST EFNID Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægið snertilinsur ef það er auðvelt. Skolið áfram.
P501 – Fargið innihaldi/íláti í samræmi við gildandi lög og reglur.

2.3. Aðrar hættur

Aðrar hættur Inniheldur enga efnispætti sem eru flokkaðir sem PBT- eða vPvB-efni

3. SAMSETNING INNIHALDSEFNA/UPPLÝSINGAR UM INNIHALDSEFNI

3.2 Blanda

Heiti	Vörukenni	Magn%	CLP-flokkun
Fosfórsýra	CAS#: 7664-36-2 EINECS#: 231-633-2	80-90	Málmæt. 1; H290 Húðæt. 1B; H314

Hættusetningar eru skráðar í 16. lið.

4. RÁÐSTAFANIR Í SKYNDIHJÁLP

4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

Eftir innöndun	Tryggið ferskt loft og látið hvílast. Ef viðkomandi andar ekki, beitið blástursaðferð. Leitið lækni.
Eftir snertingu við augu	Skolið strax með miklu vatni í a.m.k. 15 mín. Skolið undir augnlokum. Leitið lækni strax. Skolið áfram.
Eftir snertingu við húð	Farið strax úr óhreinkuðum fatnaði. Þvoið húðina með sápu og miklu vatni. Mikilvægt er að ná öllu efninu af húðinni strax. Leitið lækni.
Eftir inntöku	Ekki framkalla uppköst. Skolið munninn. Drekið nokkur glös af vatni eða mjólk. Leitið lækni strax. Aldrei gefa meðvitundarlausum neitt um munn.

4.2. Helstu einkenni og áhrif, bæði bráð og tafir

Einkenni og áhrif	Alvarleiki einkenna fer eftir styrk efnisins og tímalengd snertingar.
Innöndun	Getur valdið bruna í öndunarfærum.
Inntaka	Getur valdið bruna við inntöku. Brunatilfinning í munn, hálsi og vélinda. Getur valdið alvarlegum, varanlegum skaða.
Húð	Veldur alvarlegum bruna á húð.

4.3. Merki um þörf á bráðri lækniþjónustu eða sérstakri meðhöndlun

Til lækna	Meðhöndlið einkenni.
-----------	----------------------

5. RÁÐSTAFANIR VEGNA SLÖKKVIÐGERÐA

5.1. Slökkvibúnaður

Viðeigandi	Slökkviduft, koltvísýringur, vatnsúði, alkóhólþolin froða.
Óviðeigandi	Ekki nota vatnsbunu.

5.2. Sérstök hættu af blöndunni

Myndefni við bruna	Ekki eldfimt. Myndar fosfóroxíð við hitaniðurbrot.
--------------------	--

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Hlífðarbúnaður	Slökkviliðsmenn skulu nota viðeigandi hlífðarbúnað og ferskloftstæki með andlitsgrímu, stillt á yfirþrýsting. Fatnaður (þ.á.m. hjálmur, stígvél og hanskar) í samræmi við evrópska staðalinn EN 469 veitir grunnvörn í tilfelli efnaleka. Fjarlægjið eða kælið nálæg ílát með vatnsúða. Slökkvivatn getur verið mjög ætandi. Ekki losa í niðurföll.
----------------	---

6. RÁÐSTAFANIR EF EFNI FER ÓVART TIL SPILLIS EÐA ER LOSAÐ FYRIR SLYSNI

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk

Almennar ráðstafanir	Notið persónuhlífar. Sjá 8. lið. Tryggið næga loftræstingu. Haldið óviðkomandi og óvörðum frá. Varist innöndun úða og snertingu við húð og augu.
----------------------	--

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Ráðstafanir	Látið ekki berast í holræsi, vatnskerfi eða jarðveg.
-------------	--

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Aðferðir og efni	Safnið með ísogsefni (vermikúlít, þurrum sandi, jarðvegi) og setjið í viðeigandi ílát til förgunar. Fargið samkvæmt gildandi lögum og reglum.
------------------	---

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Varúðarráðstafanir	Notið persónuhlífar. Sjá 8. lið. Varist innöndun gufu og úða og snertingu við húð og augu. Varist beina snertingu við efnið.
--------------------	--

Hreinlæti	Þvoið hendur fyrir vinnuhlé, áður en matast er, drukkjið, reykt eða farið á salernið og í lok vinnudags.
-----------	--

7.2. Örugg geymsluskilyrði, einnig m.t.t. ósamrýmaleika

Varúðarráðstafanir	Geymið í luktum, upprunalegum umbúðum á köldum, þurrum og vel loftræstum stað. Geymið fjarri sólarljósi. Geymið fjarri bösum.
--------------------	---

8. VÁHRIFAVARNIR/PERSÓNUHLÍFAR

8.1. Viðmiðunarmörk fyrir váhrif

Váhrifarmörk í starfi

Fosfórsýra	Langtíma (8 klst. tímavegið meðaltal): WEL 1 mg/m ³ Skammtíma (15 mín.): WEL 2 mg/m ³
------------	--

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar ráðstafanir	Tryggið næga loftræstingu. Persónuhlífar skulu uppfylla viðeigandi staðla, vera í góðu standi og vel við haldið. Leita skal ráða hjá birgi við val á persónuhlífum að teknu tilliti til viðeigandi staðla (EN14042). Hafið skyndihjálparbúnað innan seilingar við vinnustöð, þ.m.t. augnskol og öryggissturtur.
------------------------	---

Öndunarhlífar	Notið öndunargrímu með síu (EN14387) (ABEK) við ófullnægjandi loftræstingu. Notið ferskloftstæki ef loftræsting er engin.
Til hlífðar höndum	Notið efnaþolna hanska (EN374). Ráðlagt (efni; þykkt; gegnþrengingartími): Nítrílgúmmí; 0,11 mm, 480 mín.
Til hlífðar augum	Notið viðurkennd öryggisgleraugu eða andlitshlíf.
Til hlífðar húð	Veljið efnaþolinn hlífðarfatnað m.t.t. hættu á snertingu.

9. EÐLIS- OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

9.1 Upplýsingar um helstu eðlis- og efnafræðilega eiginleika

Eðlisástand	Vökvi
Litur	Tær
Lykt	Engin gögn
pH-gildi	<1 (óblandað)
Bræðslumark	10°C
Suðumark	158°C
Blossamark	Engin gögn
Gufuþrýstingur	3 hPa við 20°C
Seigja	47 mPa.s við 20°C
Eðlisþyngd	1,685 g/cm ³ við 20°C
Leysni	Leysanlegt í vatni

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni Engin gögn.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki Stöðugt við venjulegt hitastig og ráðlagða notkun.

10.3. Hætta á skaðlegum efnahvörfum

Skaðleg efnahvörf Ekki bæta vatni beint í efnið. Það getur valdið heiftarlegum hvörfum. Myndar hita í snertingu við vatn.

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Varasöm skilyrði Engin gögn.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni Sterkir basar. málmar í duftformi.

10.6. Skaðleg niðurbrotsefni

Niðurbrotsefni Brotnar ekki niður við ráðlagða notkun og geymslu.

11. EITUREFNAFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Fosfórsýra

LD50	Inntaka, rotta	1530 mg/kg
LD50	Húð, kanína	2740 mg/kg

Innöndun Gufur eru ætandi. Innan 24-36 tíma geta váhrif komið fram í andþyngslum og lungnabjúg.

Húð Ætandi. Langvarandi snerting veldur alvarlegum vefjaskemmdum.

Augu Ætandi. Hætta á alvarlegum augnskaða, sjónskerðingu og blindu.

Inntaka Veldur bruna við inntöku. Brunatilfinning í munni, hálsi og vélinda. Getur valdið varanlegum skemmdum. Hætta á götun á maga ef mikið magn er tekið inn.

12. VISTFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

12.1. Eiturhrif

Visteiturhrif Efnið er ekki flokkað sem hættulegt umhverfinu. Það getur haft áhrif á sýrustig vatns sem getur haft skaðleg áhrif á lífríki í vatni.

12.2. Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Lífbrjótanleiki Inniheldur ólífbrjótanleg efni sem brotna ekki niður.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnun Ekki talið safnast upp.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Hreyfanleiki Leysanlegt í vatni.

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB eiginleikum

PBT/vPvB Inniheldur engin PBT- eða vBvB-efni.

12.6. Önnur váhrif

Önnur váhrif Engin þekkt.

13. ATRÍÐI VARÐANDI FÖRGUN

13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Förgun vörunnar Fargið sem hættulegum úrgangi hjá viðurkenndri móttökustöð.
Úrgangskóði 06 01 04 – Fosfórsýra og fosfórsýrlingur.

14. UPPLÝSINGAR VARÐANDI FLUTNING

14.1. Alþjóðlegar reglur

- ADN/IATA/IACO

UN-númer 1805
Flokkur 8
Pökkunarhópur III
Rétt sendingarheiti PHOSPHORIC ACID, SOLUTION

- IMDG

UN-númer 1805
Flokkur 8
Pökkunarhópur III
IMDG-merkingar 8
EmS F-A, S-B
Rétt sendingarheiti PHOSPHORIC ACID, SOLUTION

- ADR/RID

UN-númer 1805
Flokkur 8
Pökkunarhópur III
ADR/RID-merkingar 8
Gangakóði (E)
Rétt sendingarheiti PHOSPHORIC ACID, SOLUTION

14.7. Flutningar búlkafarms skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/78 og IBC-kóða

Búlkaflutningar Á ekki við.

15. UPPLÝSINGAR VARÐANDI REGLUVERK

15.1. Sértek löggjöf

ESB-reglur Varan er flokkuð og merkt í samræmi við ákvæði reglugerðar (EB) nr. 1272/2008. Þetta öryggisblað er tekið saman í samræmi við reglugerð (EB) nr. 453/2010

15.2. Efnaöryggismat

Mat Ekkert efnaöryggismat.

16. AÐRAR UPPLÝSINGAR

Hættusetningar (CLP) H290 – Getur verið ætandi fyrir málma.
H314 – Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða.

Skammstafanir **ADN:** Reglur um flutning hættulegra efna á skipgengum vatnaleiðum.
Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á skipgengum vatnaleiðum.

ADR: Reglur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum .
Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum.

DNEL: Viðmiðunarmörk fyrir váhrif.

IMDG: Alþjóðlegur kóði um siglingu með hættulegan varning.

PBT: Þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð.

TWA: Tímavegið meðaltal.

vPvB: Mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli.

LC50: Miðgildisbanastyrkur

LD50: Miðgildisbanaskammtur

Upplýsingarnar á þessu blaði eru, samkvæmt okkar bestu vitneskju, réttar og tæmandi á útgáfudegi. Þær eiga aðeins við um vöruna sem þær lýsa, en ætti ekki að túlka sem tryggingu fyrir tilteknum eiginleikum hennar. Ef varan er notuð með öðru efni eða í öðrum tilgangi en tilgreindur er, gæti verið að upplýsingarnar ættu ekki lengur við. Það er á ábyrgð notanda vörunnar að leggja mat á gildi og ítarleika upplýsinganna í ljósi notkunar sinnar. Engin ábyrgð er tekin á missi eða tjóni vegna notkunar þessara upplýsinga.

Endurskoðun 7. desember 2018.
Útgáfa 2.1
Gert þann 7. desember 2018.
Samantekt Reynir Hjálmarsson
Heimild Olíuverslun Íslands hf., olis@olis.is.